CAMİ ve GENÇLİK*

Diyanet İşleri Başkanlığımız, 1986 yılından itibaren Ekim ayının ilk haftasını "Camiler Haftası" olarak kutlamaktadır. 2003 yılında belki de diğer mesleklere ait özel meslek haftalarının olmasından kaynaklanan sebeplerle "Camiler Haftası"na "Din Görevlileri" de ilave edilerek "Camiler ve Din Görevlileri Haftası" olarak kutlanmaya başlanmıştır. Aslında böylesine önemli bir haftanın sıradan kurumsal bir meslek haftasına dönüştürülmesi doğru değildir. Bu haftayı daha doğru değerlendirebilmek için 2011 yılından itibaren şehrin kalbi olan camiyi, hayatın ve şehrin kalbine yeniden taşıyabilmek adına hayatın içinden temalar belirlemeye başladık. 2011 yılında "Camiler ve Din Görevlileri Haftası"nın temasını "Cami ve Çocuk" olarak belirlenmiştir. Bununla geleceğin büyüklerinin, Yüce Yaratıcı ile sağlıklı bir bağ kurmalarına yardımcı olmak, onları camiye alıştırmak, caminin manevi ortamıyla buluşturmak ve ibadetin huzurunu hissetmelerini sağlamak hedeflenmiştir. 2012 yılında ise "Engelsiz Cami Engelsiz İbadet" başlığı altında temamız "Cami ve Engelliler" olarak belirledik. Bununla da ülkemizdeki 8 milyonu aşkın engelli kardeşimizin bizim oluşturduğumuz zorlukları aşarak camiye ulaşmaları hedeflenmiştir. Engelleri en aza indirerek camiye daha rahat ulaşabilecekleri şekilde camileri inşa etmek ve toplumda bu konuda bir şuur oluşturulması düşünülmüştür. 2013 yılında ise "Cami, Kadın ve Aile" temamızla öncelikle camilerdeki abdest ve ibadet mekânlarını kadınlara daha elverişli hale getirmek, onları izbe mekânlardan kurtarmak ve hanım kardeşlerimizin camiye, cemaate katılımını sağlamak hedeflenmiştir. Bu sene ise "Geç Kalma Genç Gel" söylemi/sloganı ile temamızı "Cami ve Gençlik" olarak belirlemiş bulunuyoruz. Bununla da caminin deruni maneviyatı ile gençliğin enerjisini buluşturmak, gençliğin camiye aktif katılımını sağlamak ve caminin gençliğe kazandıracakları konusunda toplumda bir farkındalık oluşturmak hedeflenmektedir. Bu temayı belirlemedeki ikinci gayemiz ise camilerin mihrap, minber ve kürsülerinde görev yapan din gönüllüsü kardeşlerimizin gençliğe hitap edebilecek, onların gönül ve ruh dünyasına ulaşabilecek yeni bir dil ve üsluba kavuşmalarını sağlamaktır. Zira gençliği anlamak geleceği inşa etmektir. Nasıl ki sarf edilen söz, hikmetten yoksun kaldığında akıtılan mürekkebin israfı söz konusuysa, İslam'ın mabedi ve Kâbe'nin birer şubesi sayılan camilerin safları genç nesillerden mahrum kaldığında, o mabet, geleceğe teslim edilecek kimsesi kalmayan bir öksüz durumuna düşer. Maalesef bugün nice camilerimiz var ki, içerisi cemaatten yoksun olduğu için duvarları soluk, şerefeleri mahzun, safları insansızdır.

Cenab-ı Hak, her insana dünyada yaşayacağı bir zaman dilimi bahşetmiştir ki buna "ömür" denilmektedir. Ömür, imar ile aynı kökten gelir. Ömür ile imar arasındaki bu irtibat sebebiyledir ki imar ile geçmeyen bir ömür, ömür değildir. Çünkü Allah insanı topraktan yaratmış ve ona yeryüzünü imar etme görevi vermiştir. Yeryüzünü imar etmek de öncelikle kişinin gönlünü, kalbini ve yüreğini imar etmesinden geçer. Kişi gönlünü, kalbini ve yüreğini imar etmeden beldeleri, şehirleri ve yeryüzünü imar edemez. Her insan kendini imar edebilmek için ise imanın ardından ibadete, camiye ve mabede muhtaçtır. Rasul-i Ekrem'in (sas) buyurduğuna göre, kıyamet gününde insanoğluna, ömrünü nerede ve nasıl tükettiği sorulduktan sonra ömür içerisinde bir dönem olan gençliğini nerede ve nasıl çürüttüğünden de hesaba çekilmedikçe hiçbir tarafa hareket edemeyecek, yerinden kımıldayamayacaktır" (Tirmizî, Sıfatü'l-Kıyâme, 1)

Sevgili Peygamberimiz (sas), ideal genci; neş'eyi ve sururu Rabbine ibadette arayan genç olarak tarif etmiştir. Ayrıca iffetini koruyan ve kalbi, gönlü camilere bağlı olan kişiyi, mahşerde Allah'ın arşının gölgesinde gölgelendireceğini müjdelemiştir. (Buharî, Ezan, 36) Kutlu Elçi (sas), Allah karşısındaki sorumluluğun bilincinde ve istikamet üzere olan gençleri, ilahi azabın karşısındaki engellerden biri olarak tanıtmıştır. Görüldüğü gibi Hz. Peygamberin (sas)

dilinde gençlik döneminin ibadet ve tâat ile haramlardan uzak bir şekilde geçirilmesi temiz toplumun inşası açısından hayati bir öneme sahiptir.

Sevgili Peygamberimizin (sas) dünyasında gençlerin daima özel bir yeri olmuştur. Gençlerle samimiyet ve güven üzerine bir iletişim dili geliştirmiş olan Rasûl-i Ekrem (sas), onlara çok özel tavsiyelerde bulunmuş ve yetişmeleriyle özel olarak ilgilenmiştir. Onun rahle-i tedrisinden geçen gençler, insanlığı aydınlatan birer kandil olmuşlardır. Gençlere duyulan güven sayesindedir ki onlar, idarecilikten komutanlığa; öğretmenlikten ticarete kadar geniş bir yelpazede sorumluluk üstlenmişlerdir. Sevgili Peygamberimiz (sas)'in dizinin dibinde yetişen Ashab-ı Suffa'nın seçkin gençleri, Ebu Hureyre, Abdullah b. Ömer, Abdullah b. Mesud, Abdullah b. Abbas, Muaz b. Cebel ve Enes b. Malik'in İslâm medeniyetinin inşasındaki emsalsiz katkıları şayan-ı dikkattir. Bundan dolayı kültür ve medeniyetimizde nice örnek gençler, kökü ezelde ve dalı ebette olan bir hakikatin, aşkına, vecdine, diyalektiğine, estetiğine, irfanına ve idrakine sahip olmuşlardır. Gençler, kendilerine güvenilen, onurlandırılan, yüreklendirilen ve cesaretlendirilen, geleceğin büyük şahsiyetleri olarak görülmüştür.

Elbette gençlik döneminin bazı zorlukları da bulunmaktadır. Her şeyden önce gençlik, güç, heyecan ve kuvvetin zirvede olduğu, istek, arzu, heyecan, gurur ve şiddet gibi duyguların da yoğun biçimde yaşandığı bir dönemdir. Gençlerin, farklı kültürlerin değerlerini sorgulamadan benimseme, ortaya çıkan yeni durumlara hemen uyum sağlama, hızlı tüketim özellikleri ve bitmek tükenmek bilmeyen enerjileri vardır. Bunun sonucunda da içinde yaşadıkları toplumla yabancılaşma, kuşak çatışması ve kimlik bunalımı gibi sorunlarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Neticede ailesinden, aidiyetlerinden, dini-manevî değerlerinden kopmuş, arzularının, heva ve heveslerinin peşinde koşan, gününü gün eden, yüksek gayelerden ve ideallerden yoksun, zihinleri ve bilinçleri işgal edilmiş bir gençlik ortaya çıkmaktadır. Kuşkusuz böyle bir gençlik de kendisini kuşatan çağın hastalıklarına karşı direnmekte güçlük çekecektir.

Bugünkü gençlik bir nesil öncesinin dünyasını kendisi için dar görmekte ve kendisi için kabul edilemez bulmaktadır. Gençlerimizle iletişim kurabilmemiz için, bugün, bu durumu dikkate alarak yeni bir dil ve üslup üzerinde çalışmalıyız. Aynı zamanda bugünkü gençlik, birey oluşuna çok büyük bir değer atfetmekte ve özel yaşamına müdahale edilmesini istememektedir. Bizlere düşen görev, gencin giyim, kuşam, hal ve hareketine müdahale etmek değil; onun düşüncesiyle karşılaşmaktır. Onun kalbiyle, zihin dünyasıyla iletişim kurmak, onunla sohbet ve muhabbet etmek, ona kendisini keşfetmesini sağlayan bir model olmaktır. Bugün bizler, gerçekten ürettiğimiz hizmetler içerisinde gençlerle diyalog kurabilecek bir dil ve üslubu bulmakta zorluk çektiğimizi, bunun için konuşmaktan çok dinlemeye ihtiyacımız olduğunu artık bilmeliyiz. Bu husus, gençlerin gönül dünyasına girmek ve onları anlamak için olmazsa olmaz bir gerekliliktir.

Bugün, gençlerimizin yeryüzünü imar etmesi şuuruyla, değerlerimiz doğrultusunda ve geleceğin sorumluluğunu da yüklenebilecek nitelikte yetişmesi Rabbimizden en büyük niyazımızdır.

* Diyanet Aylık Dergi, sayı 286